

спочатку звернутися до окремих тем, що розглядаються у межах дисциплін з історії країн Європи, Сходу та Америки. Це і є тим історичним базисом, що дозволить зрозуміти не лише багатозаровість сьгоднішніх міжнародних відносин, а й виокремити їх історичні передумови. Доцільно згадати ланцюг обов'язкових тем, що розглядаються у межах освітніх компонент бакалаврського рівня, і дають уявлення про перші кроки на шляху до сучасного процесу глобалізації: східний похід Олександра Македонського, Хрестові походи, Велике переселення народів, Епоха великих географічних відкриттів тощо. Наприклад, лише тільки огляд східного походу Олександра Македонського дає низку важливих наслідків, для розуміння сучасних процесів глобалізації, а саме: європейські та азійські території опинилися у межах однієї держави; зближення економік Сходу і Заходу; формування нових суспільно-політичних відносин; взаємодія грецьких та азійських елементів у соціально-економічних відносинах та культурному розвитку.

Отже, як бачимо, без детального ознайомлення з віхами світового розвитку у межах бакалаврських освітніх компонент опанування навчального матеріалу у рамках магістерської освітньої компоненти «Історія міжнародних відносин» не матиме достатнього базису.

Список використаних джерел

1. О
світньо-професійні програми першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти «Історія та археологія» та «Середня освіта (Історія). – Режим доступу: <http://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairHistoryUkraine.aspx>
2. О
світньо-професійні програми другого (магістерського) освітнього рівня вищої освіти «Історія та археологія» та «Середня освіта (Історія). – Режим доступу: <http://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairHistoryUkraine.aspx>

УДК: 378. 147: 004: 616 – 036.21

Петасюк О. І.,
кандидат історичних наук, доцент,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
м. Київ

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОНЛАЙН-ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Анотація. Представлені тези є спробою осмислення змін в освіті, спричинених пандемією, що знайшло свій вираз в онлайн-навчанні. На прикладі його переваг та недоліків стверджується: в умовах цифрової епохи – це безальтернативна реальність, яка стане неоціненним досвідом у плані подолання подібних викликів у майбутньому.

Ключові слова: онлайн-освіта, «ковідна епоха», комунікація, цифрова

людина.

У порядку денному глобалізації такий потужний виклик як коронавірус спричинився до трансформаційних змін в освіті. Відтак одним із трендів сучасних змін виступає онлайн-навчання. Під час пандемії воно продемонструвало усі свої як сильні, так і слабкі сторони.

За великим рахунком, модель освіти «доковідних» часів потребувала оновлення, і такий виклик, як COVID-19, прямим чином спричинився до нього та підштовхнув його; в епоху цифровізації набули нових технічних навичок та компетенцій як з одного боку викладачі, так і з іншого боку – студенти. Під час віртуального спілкування та навчання зменшується фізична навантаженість на сторони, натомість збільшуються технічні переваги: можливість підключитися до обговорення будь-де, до прикладу, використовуючи смартфон; встановлюється більш щільніший контакт студентства із викладачем на різних комунікаційних платформах (Telegram, Facebook, GoogleMeet чи Zoom тощо), не дивлячись на відстані; онлайн-модель освіти влаштовує молодих людей із обмеженими можливостями.

Дистанційна освіта демонструє формування «цифрових» людей, які не розділені у просторі і часі. Особливо під час пандемії їх фізичний світ звузився до розмірів кімнати, водночас розширився інформаційний, віртуальний світ, що дає підстави стверджувати про народження нового типу людини – карантинної [1, с.40, 74]. За К. Скіннером, людина поступово перетворюється у комірку глобальної мережі [2, с. 11].

Проте залежність від Інтернету позиціонують і як негативну рису загалом становлення особистості. Проте це вже не виклик, а реальність, в якій ми живемо і навчаємось, до того ж фактично безальтернативна. Наголосила би на наступному: проблеми онлайн-освіти – це проблеми передусім звуження живої комунікації сторін навчального процесу. І знову ж таки, це одне із знакових явищ нашої епохи, а саме зведення економічних функцій комп'ютера до соціальних. З одного боку, цифрові інструменти в період карантину ефективно сприяють зменшенню фізичних контактів людей, з іншого – людина є соціальною істотою, в цьому полягає її світоглядне формування та самовираз. За Г. Почепцовим, зникнення спілкування наживо веде до великих втрат в сфері адекватної та ефективної передачі знань [1, с. 204].

При онлайн-навчанні замість традиційного соціального середовища створюється штучне: пригнічує нерухомість шаблонної картини, відсутня «динаміка тла». Природно, у кожного студента суто індивідуальне сприйняття віртуальної освіти: одні краще сприймають онлайн-лекції, інші – гірше; найбільш впевненим у собі студентам без різниці, у якому форматі вони будуть активувати власні знання (хоча є категорія студентів, яким складно відповідати при відеозв'язку) тощо. За практикою відомо, що конструктивного обговорення на комунікаційній платформі або через чат добитися складно, бо відволікають паралельні розмови-обговорення на інших

каналах комунікації або цьому заважає слабкий технічний зв'язок (інколи недоброзесні студенти цим навіть зловживають). Отже, 100-відсотковий робочий контакт неможливий по визначенню. Студентам не до вподоби відсутність реального контакту із одногрупниками (хоч інтровертів такий бік справи влаштує). Специфіка онлайн-освіти призводить до того, що щезає наголос у командній роботі, принаймні так, як ми його розуміли у «доковідний» період. Викладачів також не влаштує послаблення контролю за виконанням завдань. Крім нестабільного інтернет-зв'язку, завадою під час увімкнень може стати навіть відеовторгнення сторонніх людей. В той же час, ефективною на вебінарах є практика гостьових лекторів, яку вітають студенти (запрошення політиків, громадських та культурно-освітніх діячів та інш., яким через онлайн легко інтегруватися у заняття); обговорення у вигляді круглих столів, де кожен репрезентує власну позицію у межах визначеного регламенту тощо. До того ж, впродовж онлайн-занять формується відповідний відеоетикет чи відеоалгоритм поведінки, який викристалізовується у нас на очах методом проб та помилок.

Якщо проблеми охорони здоров'я в «ковідну» епоху ми позиціонуємо як екзистенційні, то проблеми освіти є не менш важливими для виживання цифрової людини. Нинішній онлайн-досвід в освіті складно переоцінити, бо таким чином люди будуть краще підготовленими до схожих викликів у майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Почепцов Г. Г. Коронавирус: как меняются наше сознание и будущее. Харьков: Фолио, 2020. 250 с.
2. Скіннер К. Людина цифрова / пер. з англ. Г. Якубовська. Харків: Вид-во «Ранок» : Фабула, 2020. 272 с.

УДК: 378. 016: 94 (477.75)

Петреченко І.Є.,

кандидат історичних наук, доцент

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка,

м. Чернігів

ІСТОРІЯ КРИМУ ЯК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ

***Анотація:** У публікації висвітлюється досвід вивчення історії Криму у Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Увагу приділено інтерактивним формам та методам організації освітнього процесу, що використовуються при вивченні навчальної дисципліни. До їх числа належать перегляди і обговорення відеолекцій, художніх фільмів, семінари-диспути, конференції та ін.*